

KONSPEKT ZAJĘĆ PRZEPROWADZONYCH
W DNIU 16.10.2008r.

Temat: „CZYM JEST TOLERANCJA?”

I CELE:

- poznawczy:

- Zapoznanie z wyrażeniami: tolerancja, nietolerancja, zdolność rozumienia ludzi.
- Uświadomienie wychowankom problemu nietolerancji we współczesnym świecie.

- wychowawczy:

- Kształtowanie postawy tolerancji wobec ludzi.
- Kształtowanie umiejętności dostrzegania przejawów nietolerancji.
- Uświadomienie przyczyn nietolerancji.
- Wskazanie sposobów walki z nietolerancją.

II PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. BURZA MÓZGÓW - wyjaśnienie pojęcia.

Wychowawca dzieli grupę na dwa zespoły i prosi o zastanowienie się nad definicją pojęcia – tolerancja.

Następnie prosi wychowanki o przeczytanie swoich odpowiedzi.

Po przeczytaniu definicji przez wychowanki wychowawca przedstawia słownikową definicję słowa tolerancja i prosi o wskazanie odpowiedzi grupy, która była najbliższą definicji słownikowej.

Tolerancja (łac. *tolerantia* – „cierpliwa wytrwałość”; od łac. czasownika *tolerare* – „wytrzymywać”, „znosić”, „przecierpieć”) to w mowie potocznej i naukach społecznych postawa społeczna i osobista odznaczająca się poszanowaniem poglądów, zachowań i cech innych ludzi, a także ich samych.

- Tolerancja nie oznacza akceptacji (por. łac. *acceptatio* - przyjmować, sprzyjać) czyjegoś zachowania czy poglądów. Wręcz przeciwnie, tolerancja to poszanowanie czyichś zachowań lub poglądów mimo że nam się one nie podobają.
- Tolerancja jest postawą, która umożliwia otwartą dyskusję. Bez tej postawy dyskusja zamienia się albo w zwykłą sprzeczkę albo prowadzi do aktów agresji.
- Tolerancja uznawana jest za podstawę społeczeństwa otwartego i demokracji.

- Wychowawca pyta wychowanki co według nich jest zachowaniem nietolerancyjnym. Odpowiedzi zapisuje na tablicy.

Przykładowe propozycje zachowań nietolerancyjnych:

ZACHOWANIA NIETOLERANCYJNE:

- obgadywanie,
- agresja fizyczna, psychiczna, słowna,
- niechęć,
- używanie wyzwisk i wulgaryzmów w stosunku do innych osób,
- wrogość,
- wyśmiewanie, szykanowanie,

2. DRAMA – odgrywanie scenek.

* Po zaznajomieniu wychowanek z pojęciem tolerancja wychowawca ponownie dzieli wychowanki na dwie grupy.

Następnie rozdaje karteczki z treściami scenek prosząc, aby po dwie osoby z grupy wyszły i przygotowały się do odegrania scenek.

SCENKA 1

Sąsiad przychodzi poradzić się w sprawie kupna telewizora. Wiesz, że jest chory na AIDS, wiesz również w jaki sposób można się zarazić tą chorobą, dlatego bez oporów witasz się podając rękę.

Zapraszasz go do siebie częstujesz kawą i ciastem. Siadacie na kanapie, traktujesz go jak każdego innego znajomego. Chwilę rozmawiacie, po kilku minutach żegnacie się, sąsiad idzie do siebie.

SCENKA 2

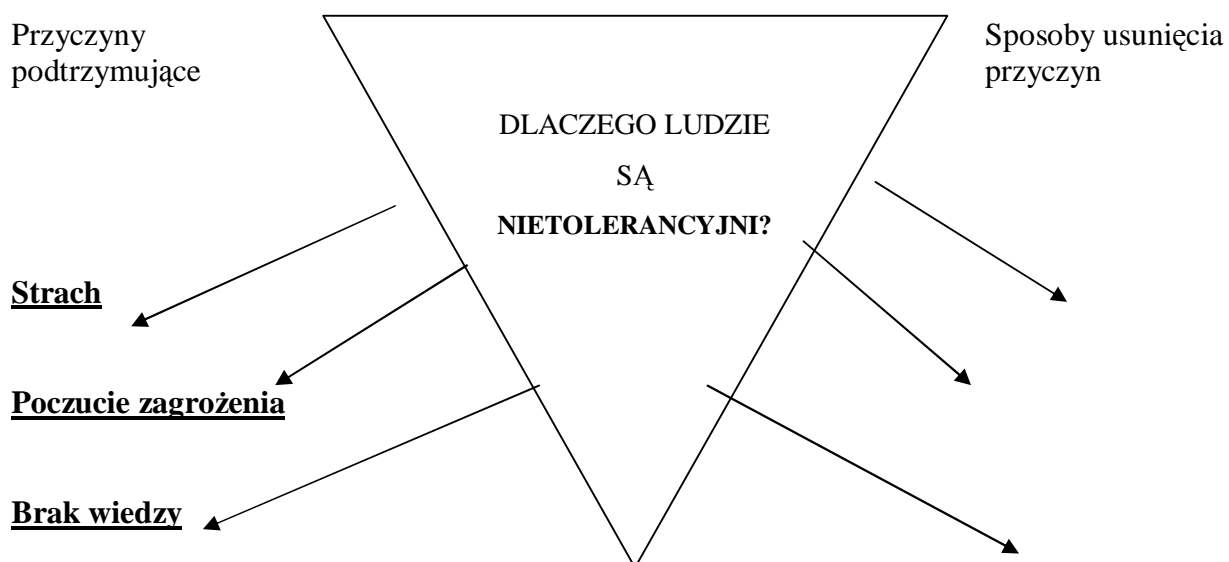
Sąsiad przychodzi poradzić się w sprawie kupna telewizora. Wiesz, że jest chory na AIDS, wzdrygasz się przed podaniem mu ręki, udajesz że nie widzisz wyciągniętej dłoni. Wprawdzie zapraszasz go do domu, ale nie proponujesz mu kawy. Z niechęcią wyjaśniasz, że bardzo się spieszysz, że zaraz musisz wyjść.

Sąsiad nie korzysta z zaproszenia, chwilę rozmawiacie w drzwiach, po czym każdy wraca do siebie.

3. Metoda trójkąta.

Po burzy mózgow i odgrywaniu scenek wychowawca stwierdza – powinni też dojść do tego sami wychowankowie, że obecnie coraz częściej mamy do czynienia z przejawami braku tolerancji.

Proponuje by zastanowić się jakie są tego przyczyny. W trakcie rozmowy uzupełniany jest narysowany na arkuszu papieru schemat (metoda trójkąta).

4. Dyskusja - nietolerancja a stereotypy.

Czasami jesteśmy nietolerancyjni, bo kierujemy się **stereotypami**.

Na początku wychowawca prosi wychowanki, aby podały cechy następujących grup osób:

Przykładowe propozycje odpowiedzi:

BLONDYNKI – głupie, puste, mało inteligentne, ograniczone.

ŻYDZI – materiališci, chciwi, chytrzy.

OSOBY O RUDYM KOLORZE WŁOSÓW - fałszywi, wredni.

NIEMCY - pedantyczni, chorobliwie dbających o czystość, pozbawionych poczucia humoru, podejrzanych i zarozumiałych.

MURZYNI – leniwi, brudasy, mało inteligentni.

Następnie wychowawca pyta wychowanki czy te oceny są zgodne z rzeczywistością, czy przedstawiciele tych grup naprawdę są tacy?

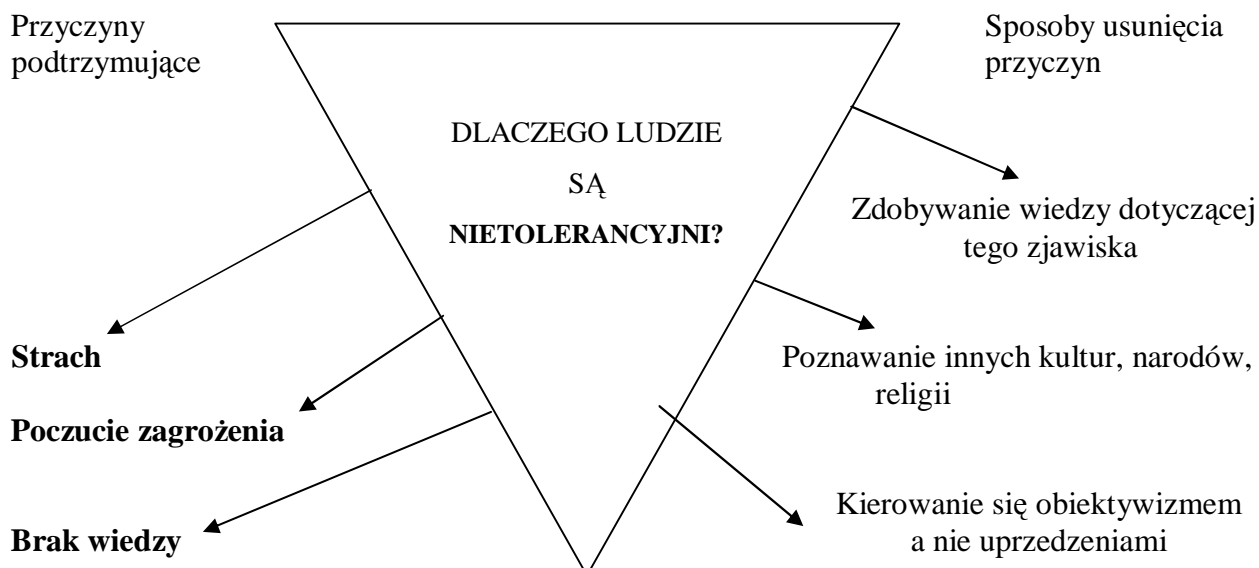
Wychowanki powinny uświadomić sobie, że oceny te są krzywdzące i że są to **STEREOTYPY** (wychowawca wyjaśnia to pojęcie).

Po dojściu do takiego wniosku powyższe opinie dotyczące poszczególnych grup zostają przekreślone. **TO BARDZO WAŻNE!** Celem tego działania jest uniknięcie utrwalania się krzywdzących opinii.

Stereotypy to żywione przez ludzi przekonania, które nie znajdują potwierdzenia w rzeczywistości, ale których mimo to niechętnie się pozbywamy. Ich istnienie zapewnia nam względne bezpieczeństwo umysłowe. Takie generalizacje są przede wszystkim sposobem na „uproszczenie” rzeczywistości.

5. Powrót do METODY TRÓJKATA.

Wcześniej wychowanki poznały przyczyny nietolerancji we współczesnym świecie. Po dyskusji na temat stereotypów powinny zastanowić się nad sposobami zapobiegania nietolerancji, jak usunąć jej przyczyny.

6. Co ja zrobię, aby pokazać innym, że jestem tolerancyjny.

Wychowanki na kartkach zapisują indywidualne odpowiedzi i przyklejają do planszy.

Następnie je odczytują.

Przykładowe wypowiedzi uczniów: „*Będę miły dla kolegów; będę dobra dla wszystkich; chcę poznać nowego człowieka; chcę słuchać starszych; będę szanować ludzi; będę lubić ludzi.*”

7. Pytania – TAK/NIE.

Wychowanki odpowiadają na pytania Tak lub Nie. A następnie wraz z wychowawcą dyskutują na temat wartości człowieka i tego od czego one zależą oraz tego, że każdy człowiek jest inny i właśnie dlatego powinno się go tolerować.

Pytania:

- § Czy wartość człowieka zależy od koloru skóry?
- § Czy wartość człowieka zależy od tego jakiej jest narodowości?
- § Czy wartość człowieka zależy od tego jakiej jest orientacji seksualnej?
- § Czy wartość człowieka zależy od wykonywanego zawodu?
- § Czy wartość człowieka zależy od płci?
- § Czy wartość człowieka zależy od jego wieku?
- § Czy wartość człowieka zależy od jego koloru włosów?
- § Czy wartość człowieka zależy od urody?

TOLERANCJA POLEGA NA SZACUNKU DLA INNOŚCI.
KAŻDY CZŁOWIEK JEST WARTOŚCIĄ SAMĄ W SOBIE.
KAŻDY CZŁOWIEK MA MOŻLIWOŚCI ŻEBY BYĆ KIM.

8. Podsumowanie zajęć.

Uwzględnienie pytań wychowawcy:

- Czego dowiedzieliście się na dzisiejszych zajęciach?
- Co podobało wam się szczególnie?
- Co podobało wam się mniej?
- Co dodałybyście od siebie?

I dodaje

PAMIĘTAJCIE:

„Wszyscy jesteśmy tacy sami,
choć każdy z nas jest inny”